

PRILOGA 4
Vrednosti operativnih intervencijskih ravni (OIR)

OIR so določene na podlagi referenčne ravni 100 mSv. Pri uporabi nižjih referenčnih ravni je treba OIR sorazmerno zmanjšati.

OIR	Količina	Vrednost	Ukrepi
OIR 1 <i>meritve v okolju</i>	Hitrost doze sevanja gama 1 m od površine	1000 μ Sv/h	<p>Takojšnji zaščitni ukrepi z namenom preprečevanja determinističnih učinkov sevanja.</p> <p>Takoj:^a</p> <ul style="list-style-type: none"> – razdelitev in zaužitje jodovih tablet,^b – takojšnja varna evakuacija, – dekontaminacija evakuirancev,^c – omejitev nenamernega zaužitja,^d – ustavitev uživanja lokalno pridelane hrane,^e gozdnih plodov (gobe ...), mleka od krav na prostem, deževnice^f in hrane za živali, – registracija ter radiološki in zdravstveni pregled evakuirancev. <p>V prvih dneh:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocena prejetih doz in potreb po medicinskem pregledu, svetovanju oziroma nadaljnjem spremljanju.
OIR 2 <i>meritve v okolju</i>	Hitrost doze sevanja gama 1 m od površine	100 μ Sv/h	<p>Zgodnji zaščitni ukrepi z namenom preprečevanja stohastičnih učinkov sevanja.</p> <p>Takoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> – priprava na začasno preselitev, pred preselitvijo je treba omejiti nenamerno zaužitje,^d – ustavitev uživanja lokalno pridelane hrane, gozdnih plodov (gobe ...), mleka od krav na prostem, deževnice in hrane za živali. <p>Znotraj tedna ali prvega meseca:^g</p> <ul style="list-style-type: none"> – registracija prebivalstva na območju, – začasna preselitev, začne se pri najbolj ogroženih, – ocena prejetih doz in potreb po medicinskem pregledu, svetovanju oziroma nadaljnjem spremljanju.
	≤ 10 dni po ustavitvi reaktorja ^h	100 μ Sv/h	
	> 10 dni po ustavitvi reaktorja	25 μ Sv/h	

^a Nekateri od navedenih ukrepov bodo avtomatično sproženi ob razglasitvi splošne nevarnosti.

^b Ne sme upočasniti evakuacije.

^c Če ni možna takojšnja dekontaminacija, je treba evakuiranim svetovati, da zamenjajo obleko in se tuširajo, takoj ko bo mogoče.

^d Opozoriti evakuirane, da ne jedo, pijejo ali kadijo ter da držijo roke stran od ust, dokler si ne umijejo rok.

^e Za lokalno pridelano hrano štejemo tisto, ki je pridelana na neposredno kontaminiranem odprtem prostoru in jo zaužijemo v nekaj tednih.

^f Omejiti je treba uporabo vode, ki se nerazredčena uporablja za pitje. Preostali viri (vodnjaki, zbiralniki, reke) bodo imeli nižje koncentracije radionuklidov zaradi redčenja, zato njihovo uporabo omejimo le, če je presežena OIR 7.

^g V enem tednu je treba prepoznati območja, kjer je hitrost doze enakega velikostnega reda kot OIR 1, v enem mesecu pa območja, kjer je presežena OIR 2.

^h Čas med ustavitvijo reaktorja in izvajanjem meritve. Uporabimo tudi v primeru izpustov iz bazena za izrabljeno gorivo.

OIR	Količina	Vrednost	Ukrepi
OIR 3 <i>meritve v okolju</i>	Hitrost doze sevanja gama 1 m od površine/vira	1 μ Sv/h	Splošni zaščitni ukrepi za zmanjševanje doze pri prebivalcih s širšega območja. Tako: –ustaviti uživanje lokalno pridelane hrane, gozdnih plodov (gobe ...), mleka od krav na prostem, deževnice in hrane za živali, dokler se ne preverijo glede na vrednosti OIR 7, –ustaviti pretok morebitno kontaminiranega blaga. V nekaj dneh oziroma po prvem tednu: –čim prej nadomestiti bistveno ⁱ lokalno pridelano hrano, mleko in deževnico oziroma relocirati prebivalstvo, če nadomestitev ni mogoča, –registracija in ocena prejetih doz zaradi uživanja lokalno pridelane hrane, mleka in deževnice ter ocena potreb po medicinskem pregledu, svetovanju oziroma nadaljnjem spremljanju.
OIR 4 <i>meritve kontaminacije kože</i>	Hitrost doze sevanja gama 10 cm od kože	1 μ Sv/h	Tako: –zaužitje jodovih tablet (če niso bile zaužite že prej), –takojšnja dekontaminacija kože ^c in omejitev nenamernega zaužitja, ^d –registracija in zdravstveni pregled evakuirancev, –pomiriti delavce, ki pregledujejo/prevažajo kontaminirane, s pojasnilom, da so varni, če upoštevajo splošna načela o zaščiti pred infekcijo. V nekaj dneh: –ocena prejetih doz in potreb po medicinskem pregledu, svetovanju oziroma nadaljnjem spremljanju.
OIR 5	OIR 5 in OIR 6 iz zgodovinskih razlogov ni.		
OIR 6			
OIR 7 <i>meritve kontaminacije vode, hrane ali mleka</i>	Značilna radionuklida		–Ustaviti uživanje nebistvenih lokalnih pridelkov, mleka in deževnice, –čim prej nadomestiti bistveno lokalno pridelano hrano, mleko in deževnico oziroma relocirati prebivalstvo, če nadomestitev ni mogoča, –registracija in ocena prejetih doz zaradi uživanja lokalno pridelane hrane, mleka in deževnice ter ocena potreb po medicinskem pregledu, svetovanju oziroma nadaljnjem spremljanju.
	I-131 ^j	1000 Bq/kg	
	Cs-137	200 Bq/kg	
OIR 8 <i>meritve kontaminacije ščitnice</i>	Hitrost doze ^k pri kontaktu s kožo pred ščitnico (1 dan do 6 dni po izpostavitvi)		Tako: –zaužitje jodovih tablet (če niso bile zaužite že prej), –omejitev nenamernega zaužitja, ^d –registracija in zapis izmerjenih hitrosti doz pri ščitnici. V nekaj dneh: –ocena prejetih doz na ščitnico in ocena potreb po medicinskem pregledu, svetovanju oziroma nadaljnjem spremljanju.
	Starost $\leq$ 7 let	0,5 μ Sv/h	
	Starost $>$ 7 let	2 μ Sv/h	

- ⁱ Omejitev uživanja bistvene hrane bi lahko imela za posledico podhranjenost in druge zdravstvene težave.
- ^j OIR je presežena, če je presežena ena izmed omejitev (I ali Cs).
- ^k Upošteva se razlika med izmerjeno hitrostjo doze in ozadjem.